

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΣΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ

143

Όν/μο:.....

Γ' Λυκείου

Ύλη: Συναρτήσεις-Στατιστική

Γεν. Παιδείας

02-02-14

Θέμα 1^ο :

- A.** Έστω η συνάρτηση f με πεδίο ορισμού το A . Πως ορίζεται η (πρώτη) παράγωγος της f ; **(6 μον.)**
- B. i.** Να δώσετε τον ορισμό της διαμέσου δ ενός δείγματος, n παρατηρήσεων περιττού πλήθους. **(4 μον.)**
- ii.** Αν $w_1, w_2, \dots, w_n$, είναι οι συντελεστές βαρύτητας, ενός δείγματος n παρατηρήσεων $x_1, x_2, \dots, x_n$, μιας ποσοτικής μεταβλητής X , να δώσετε τον ορισμό του σταθμικού μέσου της μεταβλητής X . **(4 μον.)**
- Γ.** Αν η συνάρτηση f είναι παραγωγίσιμη στο $\mathbb{R}$ και c είναι μια πραγματική σταθερά, να δείξετε ότι : **(6 μον.)**
 $(c \cdot f(x))' = c \cdot f'(x), x \in \mathbb{R}.$
- Δ.** Να χαρακτηρίσετε με **(Σ)** Σωστό ή **(Λ)** Λάθος τις παρακάτω προτάσεις:
- i.** Αν μία συνάρτηση δεν είναι γνησίως αύξουσα σε ένα διάστημα, τότε είναι γνησίως φθίνουσα στο διάστημα αυτό. **Σ   Λ**
- ii.** $(\sin^3 2x)' = -6\sin^2 2x \cdot \eta\mu 2x$ **Σ   Λ**
- iii.** Σε μια κανονική κατανομή το ποσοστό παρατηρήσεων που βρίσκεται στο διάστημα $(\bar{x} - 2s, \bar{x} + 2s)$ είναι 95%. **Σ   Λ**
- iv.** Τα δείγματα $x_1, x_2, \dots, x_n$ και $cx_1, cx_2, \dots, cx_n$ με $c > 0$, έχουν τον ίδιο συντελεστή μεταβολής. **Σ   Λ**
- v.** Το χρονόγραμμα χρησιμοποιείται για την απεικόνιση ποιοτικών μεταβλητών. **Σ   Λ**
- (5x1=5 μον.)**

Θέμα 2^ο:

Οι ηλεκτρικοί λαμπτήρες που κατασκευάζει ένα εργοστάσιο μια ορισμένη ημέρα έχουν μέση διάρκεια ζωής 2000 ώρες και συντελεστή μεταβολής 5% .

A. Να υπολογίσετε την τυπική απόκλιση του δείγματος . (5 μον.)

B. Αν ισχύει $\Sigma \tau_i^2 = 2807 \cdot 10^6$, να δείξετε ότι το πλήθος των λαμπτήρων είναι 700 . (7 μον.)

Γ. Αν υποθέσουμε ότι για το παραπάνω δείγμα έχουμε κανονική κατανομή και το πλήθος των λαμπτήρων είναι 1000 , τότε να βρείτε το πλήθος των λαμπτήρων οι οποίοι έχουν διάρκεια ζωής:

i. Από 1900 ώρες έως 2000 ώρες . (6 μον.)

ii. Τουλάχιστον 1800 ώρες . (7 μον.)

Θέμα 3^ο:

Στο διπλανό σχήμα έχουμε το πολύγωνο των αθροιστικών σχετικών συχνοτήτων(%) ενός δείγματος n παρατηρήσεων σε ομαδοποίηση.

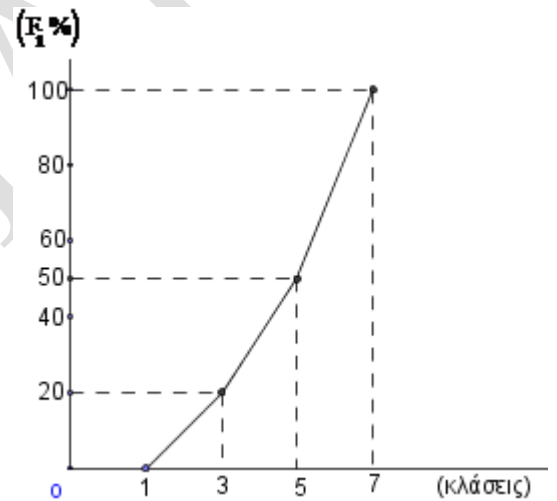
A. Να βρείτε :

i. τη διάμεσο δ ,

ii. το εύρος R ,

iii. τη μέση τιμή $\bar{x}$,

iv. τη διακύμανση s^2 .

(4x3=12 μον.)

B. Να φτιάξετε το αντίστοιχο κυκλικό διάγραμμα . (6 μον.)

Γ. Αν για τις κεντρικές τιμές x_1, x_2, x_3 των παραπάνω

κλάσεων ισχύει ότι $\Sigma x_i^2 \cdot v_i = 1180$ να βρείτε το πλήθος n των παρατηρήσεων . (7 μον.)

Θέμα 4^ο:

Δίνεται η συνάρτηση f με τύπο $f(x) = -e^{2x} + 4$.

A. Να υπολογίσετε το όριο : $\lim_{x \rightarrow \frac{\ln 4}{2}} \frac{f(x)}{16 - e^{4x}}$. (4 μον.)

B. Να μελετήσετε την f ως προς τη μονοτονία και να δείξετε ότι δεν παρουσιάζει ακρότατα . (6 μον.)

- Γ. Να βρεθεί η εξίσωση (ε) της εφαπτομένης της γραφικής παράστασης της f στο σημείο $A(0, f(0))$. (7 μον.)
- Δ. Επί της ευθεία (ε) θεωρούμε 2014 σημεία οι τετμημένες των οποίων $x_1, x_2, \dots, x_{2014}$ έχουν μέση τιμή μονάδα .
- Να βρεθεί η μέση τιμή των τεταγμένων των σημείων αυτών.
  - Να δειχθεί ότι ο συντελεστής μεταβολής των τεταγμένων είναι διπλάσιος από τον συντελεστή μεταβολής των τετμημένων . (2x4=8 μον.)

ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ (ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ)

Θέμα 1^ο:

A. Αν B είναι το σύνολο των $x \in A$ στα οποία η f είναι παραγωγίσιμη τότε ορίζεται μια νέα συνάρτηση, με την οποία κάθε $x \in B$

αντιστοιχίζεται στο $f'(x) = \lim_{h \rightarrow 0} \frac{f(x+h) - f(x)}{h}$. Η συνάρτηση

αυτή λέγεται (πρώτη) παράγωγος της f και συμβολίζεται με f' .

B. i. Διάμεσος δ ενός δείγματος, n παρατηρήσεων περιττού πλήθους, που έχουν διαταχθεί σε αύξουσα σειρά, ορίζεται ως η μεσαία τους παρατήρηση.

ii. Αν $w_1, w_2, \dots, w_v$, είναι οι συντελεστές βαρύτητας, ενός δείγματος n παρατηρήσεων $x_1, x_2, \dots, x_v$, μιας ποσοτικής μεταβλητής X , τότε ο σταθμικός μέσος ορίζεται ως εξής:

$$\bar{x} = \frac{x_1 w_1 + x_2 w_2 + \dots + x_v w_v}{w_1 + w_2 + \dots + w_v} = \frac{\sum_{i=1}^v x_i w_i}{\sum_{i=1}^v w_i}$$

Γ. Έστω $F(x) = c \cdot f(x)$

$$\text{Τότε } F'(x) = \lim_{h \rightarrow 0} \frac{F(x+h) - F(x)}{h} = \lim_{h \rightarrow 0} \frac{c \cdot f(x+h) - c \cdot f(x)}{h} =$$

$$= \lim_{h \rightarrow 0} c \cdot \frac{[f(x+h) - f(x)]}{h} = c \cdot \lim_{h \rightarrow 0} \frac{f(x+h) - f(x)}{h} =$$

$$= c \cdot f'(x).$$

$$\text{Άρα } (c \cdot f(x))' = c \cdot f'(x)$$

Δ. i. Λ   ii. Σ   iii. Σ   iv. Σ   v. Λ

Θέμα 2^ο:

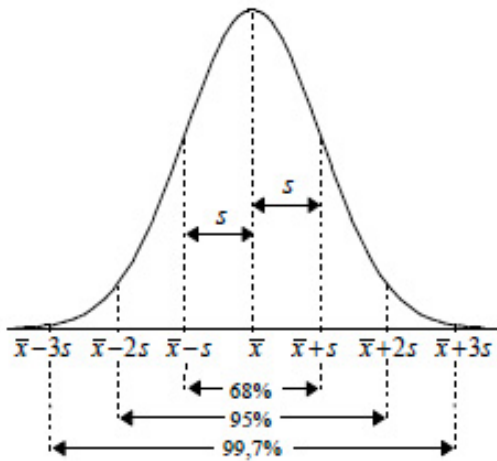
A. Είναι $CV = \frac{5}{100} \Leftrightarrow \frac{s}{|x|} = \frac{5}{100} \Leftrightarrow \frac{s}{2000} = \frac{5}{100} \Leftrightarrow s = 100$

B. Γνωρίζουμε ότι : $s^2 = \frac{1}{v} \left\{ \sum t_i^2 - \frac{(\sum t_i)^2}{v} \right\} \Leftrightarrow s^2 = \frac{\sum t_i^2}{v} - \left(\frac{\sum t_i}{v} \right)^2 \Leftrightarrow$

$$s^2 = \frac{\sum t_i^2}{v} - (\bar{x})^2 \Leftrightarrow 100^2 = \frac{2807 \cdot 10^6}{v} - (2000)^2 \Leftrightarrow$$

$$\frac{2807 \cdot 10^6}{v} = 4010 \cdot 10^3 \Leftrightarrow v = \frac{2807 \cdot 10^6}{4010 \cdot 10^3} \Leftrightarrow v = 0,7 \cdot 10^3 \Leftrightarrow v = 700$$

Γ. Εφόσον η κατανομή των λαμπτήρων είναι κανονική έχουμε :

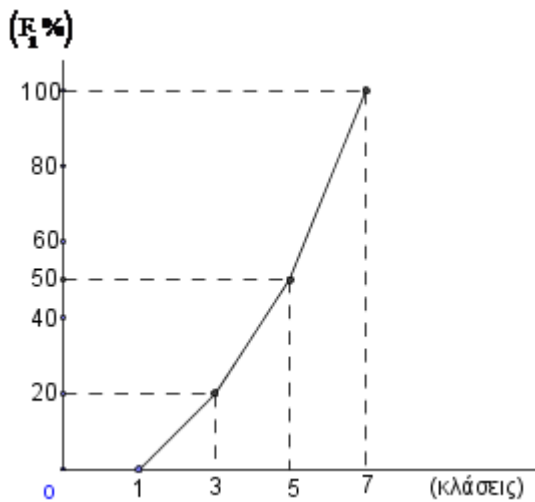

i. Το πλήθος των λαμπτήρων που έχουν διάρκεια ζωής από 1900 ώρες έως 2000 ώρες είναι : $\frac{68}{2} \% \cdot 1000 = \frac{34}{100} \cdot 1000 = 340$ λαμπτήρες .

ii. Το πλήθος των λαμπτήρων που έχουν διάρκεια ζωής τουλάχιστον 1800 ώρες είναι : $\left(50\% + \frac{95}{2} \% \right) \cdot 1000 = \frac{97,5}{100} \cdot 1000 = 975$ λαμπτήρες.

Θέμα 3^ο:

A.

- i. Από το πολύγωνο αθροιστικών σχετικών συχνοτήτων (%) έχουμε $\delta=5$
- ii. Είναι $R = X_{\max} - X_{\min} = 7 - 1 = 6$
- iii. Κατασκευάζουμε τον πίνακα συχνοτήτων :

Κλάσεις	x_i	$F_i\%$	$F_i\%$	f_i	$x_i f_i$	$x_i^2 f_i$	α_i
[1,3)	2	20	20	0,2	0,4	0,8	72°
[3,5)	4	50	30	0,3	1,2	4,8	108°
[5,7)	6	100	50	0,5	3	18	180°
Σύνολο	-	-	100	1	4,6	23,6	360°

Είναι $f_1\% = F_1\% = 20\%$, $f_2\% = F_2\% - F_1\% = 30\%$,
 $f_3\% = F_3\% - F_2\% = 50\%$ $f_i = f_i\% : 100$.

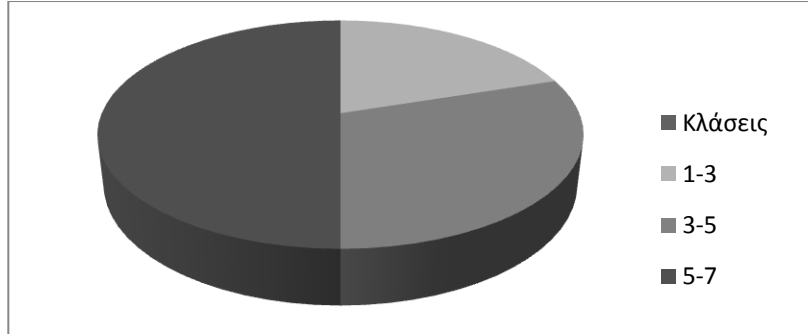
Έχουμε : $\bar{x} = \sum_{i=1}^3 x_i f_i = 4,6$.

iv. Για τη διακύμανση s^2 έχουμε :

$$s^2 = \frac{1}{v} \left\{ \sum_{i=1}^3 x_i^2 v_i - \frac{\left(\sum_{i=1}^3 x_i v_i \right)^2}{v} \right\} = \frac{\sum_{i=1}^3 x_i^2 v_i}{v} - \left(\frac{\sum_{i=1}^3 x_i v_i}{v} \right)^2 =$$

$$= \sum_{i=1}^3 x_i^2 f_i - (\bar{x})^2 = 23,6 - (4,6)^2 = 23,6 - 21,16 = 2,44$$

Β. Για το κυκλικό διάγραμμα βρίσκουμε τις γωνίες $\alpha_i = 360^\circ f_i$

Γ. Είναι $\sum x_i^2 v_i = 1180 \Leftrightarrow x_1^2 v_1 + x_2^2 v_2 + x_3^2 v_3 = 1180 \Leftrightarrow$

$$\frac{x_1^2 v_1}{v} + \frac{x_2^2 v_2}{v} + \frac{x_3^2 v_3}{v} = \frac{1180}{v} \Leftrightarrow x_1^2 f_1 + x_2^2 f_2 + x_3^2 f_3 = \frac{1180}{v} \Leftrightarrow$$

$$23,6 = \frac{1180}{v} \Leftrightarrow 23,6v = 1180 \Leftrightarrow \boxed{v=50}$$

Θέμα 4^ο:

Α. Είναι : $\lim_{x \rightarrow \frac{\ln 4}{2}} \frac{f(x)}{16 - e^{4x}} = \lim_{x \rightarrow \frac{\ln 4}{2}} \frac{-e^{2x} + 4 \left(\frac{0}{0}\right)}{16 - e^{4x}} = \lim_{x \rightarrow \frac{\ln 4}{2}} \frac{4 - e^{2x}}{(4 - e^{2x})(4 + e^{2x})} =$

$$= \lim_{x \rightarrow \frac{\ln 4}{2}} \frac{1}{4 + e^{2x}} = \frac{1}{4 + e^{2 \cdot \frac{\ln 4}{2}}} = \frac{1}{4 + e^{\ln 4}} = \frac{1}{4 + 4} = \frac{1}{8}$$

Β. Βρίσκουμε την παράγωγο της f .

Είναι $f'(x) = (-e^{2x} + 4)' = -e^{2x} \cdot (2x)' = -2e^{2x}$

Παρατηρούμε ότι $e^{2x} > 0 \quad \forall x \in \mathbb{R}$ οπότε $f'(x) = -2e^{2x} < 0 \quad \forall x \in \mathbb{R}$.

Επομένως , η f είναι γνησίως αύξουσα στο $\mathbb{R}$ και δεν παρουσιάζει ακρότατα .

Γ. Η εξίσωση της εφαπτομένης της C_f στο $A(0, f(0))$ είναι :

$\varepsilon : y - f(0) = f'(0)(x - 0) \Rightarrow y - 3 = -2x$ άρα $\boxed{\varepsilon : y = -2x + 3}$

Δ. Είναι $\bar{x} = 1$

i. Οι τεταγμένες των σημείων είναι της μορφής $y_i = -2x_i + 3$, εφόσον βρίσκονται πάνω στην εφαπτομένη της C_f . Οπότε είναι : $\bar{y} = -2\bar{x} + 3 = -2 \cdot 1 + 3 = 1$.

ii. Έχουμε ότι ο συντελεστής μεταβολής των τετμημένων των

$$\text{σημείων είναι } CV_x = \frac{s_x}{|\bar{x}|} = \frac{s_x}{1} = s_x.$$

Για την τυπική απόκλιση των τεταγμένων, έχουμε ότι:

$$s_y = |-2| \cdot s_x = 2s_x.$$

Τότε ο συντελεστής μεταβολής των τεταγμένων των σημείων

$$\text{είναι } CV_y = \frac{s_y}{|\bar{y}|} = \frac{2s_x}{1} = 2s_x.$$

Εφόσον $CV_x = s_x$ και $CV_y = 2s_x$ έπεται ότι $CV_y = 2CV_x$.